

NATUURBESCHERMING.

Naar aanleiding van een adres van de Koninklijke Zeil-, Roei- en Motorsportvereniging „De Kaag” hebben de Staten van Zuid-Holland een „Plassenverordening” uitgevaardigd betreffende het watergebied als ontspanningsoord, een heel bescheiden, weinig ingrijpende verordening, maar die toch getuigt van den goeden wil der Staten en ook wel hoop geeft voor de toekomst. Ieder, die wel eens in aanraking is geweest met de blijde en gezonde watersport weet, hoe de Kager Plassen in den loop der jaren daaraan volstrekt geheiligd zijn en kan begrijpen, hoe de watersportenaars elke schennis aan vaarwater en oevers met leede oogen moesten aanzien. En ieder, die in het heele land zijn oogen de kost geeft, weet hoe overvloedig overal vuil en afval wordt geproduceerd en hoe vrijmoedig dat allerwege wordt neergeplempt in strijd met alle beginselen van gezondheid en goeden smaak.

Nu hebben de Staten van Zuidholland op grond van art. 140 der Provinciale Wet een verordening uitgevaardigd waarbij het verboden is, in met name genoemde wateren vuil te storten of binnen een oeverstrook ter breedte van 200 m. vuil op te slaan, anders dan in een omsloten ruimte, of waar het voor een bedrijf noodzakelijk zou zijn. Bovendien kan het Provinciaal Bestuur in bepaalde gevallen vrijstelling verleen.

Deze wateren zijn: de Kagerplassen, Brasemermeer, Poldergat of Paddegat, Wijde Aa, Kromme Does, Does, Leidsche Vaart, Drecht, Goo-Wetering, Reeuwijksche en Sluipwijksche Plassen, Bergsche Plas, Kralingsche Plas, Rotte, de Waal op IJselmonde, het Wanty en het beroemde Meertje De Waal bij Rockanje.

Ieder zal zich verheugen over deze verordening. Het is een eerste stap in een goede richting, een heel bescheiden en voorzichtige stap. Het is te hopen, dat in het vervolg nog ruimer maatregelen kunnen worden getroffen, wanneer we bindende streekplannen en een echte natuurbeschermingswet zullen hebben. Zou het nu al reeds mogelijk zijn, om de bebouwing der oevers met zomerhuisjes te regelen? Ik moet eerlijk zeggen, dat ik daar vooreerst nog geen raad op weet. Alleen de eigenaar van de oevers zelve kan hier uitkomst geven.

Natuurlijk betreurt ik het ten allerzeerste, dat de Plassen van Nieuwkoop en Noorden in de lijst ontbreken. Maar men vergete niet, dat deze plassen geen beteekenis hebben voor de watersport, en juist daarvoor is de verordening bedoeld.

In de Commissie, door de Staten ingesteld om de verordening voor te bereiden, is evenwel de meening uitgesproken, dat sommige plassen en wel met name die van Nieuwkoop en Noorden, van Akkersdijk, de Giessen en de Vlist om hun natuurschoon, hun flora en fauna ook van overwegend maatschappelijk belang zijn. De vraag is gesteld, of het mogelijk zou zijn de verordening ook op deze plassen van toepassing te verklaren. Helaas moest deze vraag op gronden van rechtsgeldigheid ontkennend moeten worden beantwoord. Intusschen is het alvast verblijdend, dat de aandacht van het College op die plassen is gevestigd. Herhaaldelijk hebben wij hier en elders op den grooten rijkdom en schoonheid van die plassen gewezen, in het bijzonder die van Nieuwkoop en Noorden met het heele landschap langs de kronkelende Meye in den Noordoosthoek van Zuid-Holland. Het zal een goede dag zijn, wanneer wij zullen kunnen zeggen, dat ook dit landschap voor goed „veilig” zal zijn. Hoe dat in orde moet komen, weet ik nog niet, maar wel, dat uw allergeestdriftige belangstelling en hulp wordt vereischt.

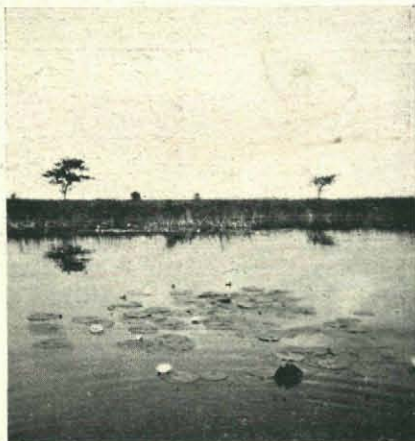

Fig. 1. In de plassen van Nieuwkoop en Noorden.

Ook uit Friesland komt een belangrijk bericht. Onlangs is te Drachten, onder leiding van den heer J. J. G. S. Falkena, burgemeester van Schoterland, een bijeenkomst gehouden van de besturen van de N.V. Ontginningsmaatschappij De Drie Provinciën, en van de Provinciale Vereeniging voor natuurbescherming It Fryske Gea, teneinde een vorm van samenwerking tusschen deze beide organisaties vast te stellen.

In deze bespreking werd principieel vastgelegd, dat beide organisaties op het bezit van gronden eventueel gelijke aanspraak kunnen doen gelden, dat de een op de andere ten opzichte van het doel geen voorrang heeft. In het eene geval zullen dus de belangen der werkverschaffing en cultiveering, in het andere die van de natuurbescherming den doorslag moeten geven; bij de bestemming van de gronden zal er van beide kanten echter naar worden gestreefd, overeenstemming te bekomen.

Fig. 2. In de plassen van Nieuwkoop en Noorden.

Bij de bespreking kwam tot uiting dat een vruchtbare samenwerking zeer goed mogelijk is, indien beide partijen handelen overeenkomstig dezen principieelen grondslag.

De N.V. De Drie Provinciën heeft toegezegd, dat zij It Fryske Gea alsnog gelegenheid wil geven over de reeds in haar bezit zijnde, nog niet ontgonnen gronden, haar oordeel te geven, mits deze er rekening mede houdt, dat de gronden in het algemeen voor cultiveering bestemd zijn en reeds aangekocht en betaald zijn.

Daarnevens werd door De Drie Provinciën bij wijze van proef toegezegd voortaan, alvorens tot grondaankoop wordt overgegaan, het oordeel in te winnen van It Fryske Gea. Aangenomen is daarbij, dat ingeval eventueel nader overleg noodig zal zijn, It Fryske Gea zich in haar wenschen zal beperken.

Dit overleg is geheel in den geest van de bekende motie van de Contact-commissie, waarin de wensch werd uitgesproken, dat waar met overheidssteun werken worden uitgevoerd, die het Nederlandsche landschap aantasten, overleg gepleegd wordt met de lichamen, die zich de bescherming van dat landschap ten doel stellen. Het feit, dat dagelijks tienduizenden tewerkgestelden bezig zijn den vaderlandschen bodem en vooral die deelen, die als woeste grond bekend staan, te bewerken, heeft begrijpelijkerwijs in de kringen der natuurvrienden groote bezorgdheid doen ontstaan. Gelukkig, dat ook elders dan in Friesland al meer en meer overleg wordt gepleegd en wij hopen in den loop van het volgend jaar hiervan nog eenige aangename voorbeelden van te kunnen vermelden.

JAC. P. TH.

KWALLEN IN DE VINKEVEENSCH E PLASSEN.

Van een mijner kennissen, den heer J. M. Mulckhuyse ontving ik een paar kwalletjes, door hem op 9 September j.l. in de Vinkeveensche plassen verzameld. Hij lag met zijn motorboot „De Meerkoet” in een der mooie, stille kreekjes tegen het riet, toen zijn aandacht werd getrokken door kruisjes, welke zich schoksgewijze door het heldere water verplaatsten. Met een puts (kleine scheepsemmer) probeerde hij er een te scheppen, wat na eenige vergeefsche pogingen gelukte en toen bemerkte hij, dat hij een kwalletje gevangen had. In een tijds-